

Előfizetési árak:

Egy évre 6 ft — kr.
Fél évre 3 ft — kr.
Negyed évre 1 ft 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Hollós és Vajda nyomdája,
hova a lap szellemi részét illető
közlemények, előfizetési pénzek
is küldendők.

Megjelenik hetenként háromszor:
vasárnap, szerdán és pénteken
a kora reggeli órákban.

Felelős szerkesztő és lapfőlapjónos:

S I M A F E R E N C Z.

Lapunk megrendelhető:

a kiadóhivatalban és lapkihordóink
útján, kik az előfizetési pénzeket is felvehetik.

Hirdetések árát

valamint nyitlertti közleménye-
ket kiadóhivatalunk méret sze-
rint olcsón számít.

Egyes példányok kaphatók:
nyomdánkban és Stark Nándor
könyvkereskedésében számon-
ként 5 krajczáért.
Kéziratok visszatartatnak.

SZENTESI LAP

POLITIKAI ÉS VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY

A kiegyezés megoldása.

Hónapok óta tartó húza-vona után tegnap benyújtotta a magyar kormány az országgyűléshez a kiegyezési javaslatokat.

Olyan ez a kiegyezés, mint mikor a beteg embernek az orvos azt mondja, hogy okvetlenül meghal; és a beteg nem hal meg, de tőből levágják a két lábát.

Megmentik az életet, de előbb a testet megölik.

Magyarország sorsa tehát négy évre ismét Ausztriához van kötve. Mert azzal, hogy az osztrákok azzal fenyegetnek bennünket és azzal fenyegetik a saját kormányukat, hogy ezt az új kiegyezést ők nem fogadják el, éppen semmit sem kell törődünk.

Ez a kiegyezés sorsán többé nem változtat. Mert akkor, amikor Széll Kálmán Magyarország örendelkezési jogát a kiegyezési javaslatban kikötötte, egyben biztosította azt is, hogy ezek a javaslatok mindkét államban *alkotmányos úton* törvényre emelkednek.

Különösen hangoztatjuk, hogy mindkét államban alkotmányos úton. Mert mi ezt az új formulát elfogadjuk, nem csak azért, mert erre a pártközi paktum az összes ellenzéki pártokat kötelezi, hanem mert kétségtelen tény, hogy ez a kiegyezés a multkorinál föltétlenül előnyösebb, mert ebben legalább nincs kiszolgáltatva hazánk közgazdasági érdeke Ausztria telhetetlenségének és kapzsiságának.

Magyar részről tehát biztosítva van a kiegyezés sorsa.

Ausztriában sincs semmi akadály az útnak. Az osztrák kormánynak kötött marsrutája volt, mikor belement a tárgyalásokba. Az osztrák császár azzal az útitással küldte el, hogy a kiegyezést *mindenáron* meg kell hosszabbítani, mert a folytonos provizórium kérés és adás a monarchia nagyhatalmi állását veszélyezteti.

Ez a nagyhatalmi állás teszi kötelezőségévé most már úgy a magyar királynak, mint az osztrák császárnak, hogy ha már a két állam kormánya megegyezett, ő szintén, mint egyik szuverén, a maga hatalmánál fogva érvényt szerezzen a megálapodásoknak.

Ha az osztrák császár elfogadja a magyar király propeziócióját, hogy t. i. az új kiegyezés 1907-ig terjedjen, akkor hasztalan az osztrák rájrárt erőlködése a javaslatok megbuktatására, mert a kormány egyszerűen elnapolja és a 14. § alapján Ausztriában is életbe lép a kiegyezés. Erre nemcsak joga van a kormánynak, hanem a korona őt erre kötelezte is.

Csak ilyen feltételek mellett mehetett bele Széll Kálmán az új tárgyalásokba. Ezt hangoztatta az egész tanácskozás alatt folytonosan.

Már most a kiegyezés kérdésének rendezése után komolyan gondolkozni kezdünk azon, ha vajjon mi szüksége van Magyarországnak erre a végnélküli komédiára, amit a két állam kormánya három év óta folytat.

Van szükségünk nekünk arra, hogy éveken keresztül egyebet se tegyünk, mint a nagyhatalmi állás hangoztatása mellett minden erőnkkel és minden időnkkel folytonosan Bécsben fecserejlük el?

Van nekünk arra, komoly okunk, hogy azt a sok időt és nagy erőt, ami egy becsületes kormányban összpontosul, mindig Ausztriával való alkudozások és kísérletezésekkel fecserejlje el?

Nincsen-e nekünk, mezőgazdaságunk, kereskedelmünk és iparunk, melyek egyenként és összesen rá vannak utalva a magyar állam legnagyobb mértékbeni gondozására. Szabad-e nekünk mindezeket teljesen elhanyagolni csupán azért, mert Ausztriának úgy tetszik, hogy kísérletezzen, hogy talán még egy csepp vért kiereszthet belőlünk. Hiszen mióta az új kormány a magyar politika élet színterén megjelent, minden idejét és minden tehetségét arra használta fel, hogy a kiegyezési tárgyalásnak elkeresztelt, — de tulajdonképpen a mi kiszípolozásunkra megindult tárgyalásokban azt, amit lehet megmenten.

Nem sokkal czélszerűbb és nemzeti szempontból mérlegelve is, nem észszerűbb volna-e azt mondani, hogy ám legyen: tartuk fenn és védjük meg a nagyhatalmi állás tekintélyét, de hogy ezen a czimen saját belügyeinket teljesen magára hagyjuk, azt már nem követelheti, — de nem is követeli — tőlünk sem a magyar király, sem az osztrák császár.

Ez a hosszú kiegyezési küzdelem tehát egyre bizonyosan jó volt. Mert még azok is, akik eddig az Ausztriával minden áron fenntartandó közösségnek voltak táborhatlan hívei legalább meggyőződtek arról, hogy nem Magyarországnak, de Ausztriának az érdeke az, hogy velünk a közösséget megtartsa.

Magyarországnak a kiegyezés csak árt, nem használ. Ha azt akarjuk, hogy az a sok mulasztás, ami három évtized óta Magyarország közgazdasági létének rovására történik, helyrepolható legyen, mindenáron azon legyünk, hogy a mostani kiegyezés lejártával Ausztria más állammal tárgyaljon éveket, minket pedig hagyjon magunkra és engedjen bennünket a magunk ügyeivel foglalkozni. Ő pedig ha maga nem akar, vagy nem tud megélni, keresen mást, akinek több kedve és több ideje van ilyen alkotmányos komédiát játszani.

Mi megélünk valahogy.

De meg ám!...

pr.

A csongrádmezei szocializmus.

— Gazdasági és közigazgatási mizeriák. —

Mindszent község legutóbb tartott községi képviselőtestületi gyűlésen azt határozta el, hogy küldöttsegileg fogja Pallavicini örgrófnak atnyújtani az iránt való kérelmét, hogy az uradalmi munkások bérenek humánus megállapításával csillapítsa le az elkeseredett munkásnépet, ne adjon tápot a szocializmus terjedésének, és ne tagadjon meg a községtől egy ezer holdra kiterjedő bérletet, hogy legalább mint bérlok tudja a lakosság megélhetését biztosítani.

Ime egyik nagy fontosságú orvosszere az agrárszocializmusnak. Darányi és Wlassics miniszterek beláttak ennek országos jelentőségét s a hitbizományi, állami, községi és egyházalapítványi birtokokon a magyar bérletrendszert akarják meghonosítani a melylyel a telepítés kérdését is megoldanák.

A miniszterek figyelmét felhívjuk e községek panaszaira, amelyek a dennai uradalom kérdéseivel azonosak.

Ide egy kormánybiztos kinevezése föltétlenül üdvös volna — mert a magyar közigazgatásnak mizeriája, hogy figyelmen kívül hagyja ma is a legfeltebb vágó gazdasági érdekeket.

Üdvös volna még több okból is a kormánybiztoság szervezése.

A házi ipar meghonosítása, az állattenyésztés akadályainak elhárítása szintén az állami feladatok közé tartozik. Algyő község lakosa 16 frtot fizetnek az uradalomnak egy darab ténen legelő-bére fejében — mert nincs közelegelőjük.

Az állatbiztosítás, az élet és tőbiztosítás, a munkásoknak baleset ellen való biztosítása, oly formán — hogy az úgnőki díjak a község javára fordítottassanak, a megye közlekedési viszonyainak javítása mind oly nagy feladatok, amelyek egy egész ember minden tetterjét igénylik. Hát az igazságszolgáltatás mizeriáiról mit szólnak?

Vajjon tagadhatja e valaki, hogy Vadnay főispán barátjai, a Schlesinger és Pallayak nagyban elősegítették itt a szocializmus terjedését.

Nem kell-e belátni azt a kerületek többi képviselőinek is: hogy őket nagy mulasztás terheli — mert nem igyekeztek segíteni ezeken a bajokon, nem vették figyelembe e kérdésnek messze kiható fontosságát.

Csongrádban így megteremtették a szocializmust, innét átragadt ez a szomszéd megyékbe is.

Indokolt tehát, hogy Darányi miniszter okos, böcs intelmét kövessék a szomszéd vármegyék képviselői is.

Indokolt, hogy a Csongrádmezei Ellenzéki Egyesület programját kövessék az összes vármegyék is — hogy végre üres korteskedés helyett, a nép valódi sebeit is gyógyítsák, a nemzet két legnagyobb panaszait meghallgassák.

Es ha nem teljesítik köteleességüket?...

Dorozma és Algyő választó polgárai útatiszba adták országos képviselőiknek, hogy a közigazgatási és igazságügyi mizeriák ellen, a korrupció ellen állást foglaljanak: különben megvonják tőlük bizalmukat választóik.

Úgy teygen minden választó kerület!

Igy teygenek az ország összes függetlenségi polgárai valahányszor életbe vágó kérdésekről van szó. Igy fogja a függetlenségi párt gyakorlati úton és üdvös politikával egész Magyarországot zászlaja alá gyűjteni.

Mikor a magyar közigazgatás és judikatura mizeriáiról, mikor a mi országos képviselőink in-

Egy egész lapot tele lehetne írni itt azokkal az okokkal, ami miatt Mindszent polgárságának a kormányhoz kellett fordulnia, de nekünk most nem az a célunk, hogy ezzel a „tisztelt kezű” uri emberrel polemizáljunk, csak azt akarjuk annak a tisztelt kéznek megmondani, hogy nem illik ám tisztességes emberek közérdekből oly orczátlannul hazudnia, hogy a kebelbeli értelmes osztály csak azért nem segít a nép baján, mert a nép nem fordul hozzá.

Hozzáfordult biz az, tisztelt kezű polgártársunk, sokszor, de megunta már az örökös elutasításokat és gorombaságokat, a mivel fogadtatik.

Hogy öre azt a benyomást teszi a kérvény, hogy az azon lévő 400 aláírás egy kéztől való, ezt nem mi vagyunk hivatva önkébe bizonyítani, hanem maga az egész község, amelynek egész polgársága hangosan kiáltja az ő szemébe, hogy ez az állítása a legalávalóbb rágalom!

A tek. szerkesztőség szíveségéért előre is köszönetet mondva — hogy módot nyújtott arra, hogy az ilyen alávaló rágalom ellen tiltakozásunknak és megbotránkozásunknak kifejezést adhassunk — vagyunk

Mindszent, 1899. június 13.

tisztellel:
a kérvényezők megbízásából
az első alíró.

Helyi és vegyes hírek.

— **Sima Ferencz ügye az összeférhetlenségi-bizottságban.** A képviselőház összeférhetlenségi-bizottsága tegnap d. u. 4 órakor akarta tárgyalni Sima Ferencz képviselő ügyét. A tagok azonban nem jelentek meg kellő számban, minélfogva a tárgyalás nem tartatott meg, hanem az elnök azt 22-edikére hívta össze.

— **Az országgyűlési képviselő-választók** névjegyzéke már össze van állítva. Két névjegyzék készült. Egyikben azok az adózók vannak felvéve, akiknek a múlt évről nincs adótartozásuk és ezek száma 1765, a másik névjegyzékben pedig azok, akiknek a múlt évről adóhátralékuk van ezek száma pedig 669. Ezt a két névjegyzéket a most kiadott belügyminiszteri rendelet szerint összesíteni kell, miután a napokban szentesített és kihirdetett curiai bíróságról szóló törvény értelmében a választók névjegyzékébe az adóhátralékokra való tekintet nélkül mindazon polgárok felveendőek, akiknek állami adója a cenzust megüti. Ezek szerint a jövő évre Szentesen a választók száma 2434 lesz.

— **Felhívás.** A szentesi I. 48-as népkör elnöksége felkéri a kör oszloposabb tagjait, hogy **vasárnap délelőtt 10 órakor** az első 48-as körben **fontos pártügyek** megbeszélése végett jelenjenek meg.

— **Nyilatkozat.** Kiss Zsigmond ügyvéd, Sima Ferencz csódtömegének néhány napig volt gondnoka a következő táviratot küldte a fővárosi lapoknak:

Nyilatkozat.

A fővárosban megjelenő lapok igen sok számában, a legközelebbi napokban oly nemű közlés foglaltatik, miként ellenem, mint a Sima Ferencz csódtömege gondnoka ellen, életveszélyes fenyegetés használatát, a szentesiek engem boykotáltak, a paraszt emberek elvették tőlem peres ügyeiket s kijelentették, hogy nem érintkeznek velem, ha tovább is folytatom a csódtömeggondnokságot.

Ezen tőlem egészen idegen forrásból eredt híresztelésre kijelentem, miután ezen közlemények az elejétől annak végéig teljesen s egészben alaptalanok, a valóságnak meg nem felelnek.

Kiss Zsigmond,

Sima Ferencz csódtömegének v. tömeggondnoka.

Hát ehhez mindössze csak azt a pár szót tesszük oda kommentár képpen, hogy az ügyvéd úrnak ezt a nyilatkozatát már a tegnapi fővárosi lapok hozták és a Szentes és Vidéke mai száma még mindig foglalkozik ezzel az ügyvel és arczátlan szemtelenséggel — aminő csak ennek a szennyújságnak a zsidajától kitelhetik — éppen ennek a nyilatkozatnak az ellenkezőjét állítja. Tehát vagy az ügyvéd úr nem küldte el a Szentes és Vidékének a nyilatkozatot, vagy pedig Bánfalvi még a mi fogalmunkat is fölulmuló hitvány fráter, akivel már csakugyan nem lehet tisztességes embernek másként foglalkozni, mint kutyakorbáccsal. Szeretnők tudni, melyik az igaz. Egyik-e, vagy mindkettő!

— **Pártértekezlet.** A függetlenségi és 48-as párthoz tartozó városi képviselők a f. hó 19-én megtartandó tisztújító közgyűlés tárgyában vasárnap délután 2 órakor az első 48-as kör helyiségében értekezletet tartanak, melyre az elnökség azon kéréssel hívja meg a pártunkhoz tartozó képviselőket, hogy a választás sikere érdekében mindannyian jelenjenek meg.

— **Tisztújító közgyűlés.** Hétfőn délelőtt dr. Csató Zsigmond alispán elnöklete alatt a városi tisztújító-szék ülést tart, melyen az üresedésben levő alkapitányi és központi iktatói állás fog betöltetni.

— **Az aratói szerződéseket** nagyban kötik a gazdák és munkások. Nagy tömegben keresik fel e végből Bugyi Antal aljegyzőt, aki alig győzi a sok munkát. — Hogy mindenki idejében megköthesse a szerződést, Bugyi Antal aljegyző elhatározta, hogy vasárnaponként a hivatalos órákat meghosszabbítja és már reggel 7 órakor hivatalában lesz található, akik ez órában keresik fel, azok szerződését azonnal elkészíti. A munkálatokat — ha kell — vasárnap délután is folytatja fel 3 órakor, de csak az esetben, ha lesznek, akik délelőtről elkéstek és a szerződésnek vasárnap délután való elkészítésére előre megkérlik.

— **Szervezkedés.** A Csongrád megyei ellenzéki egyesület alakítása érdekében, mint lapunk múlt számában megírtuk, vasárnap a megye több községében értekezlet lesz, amelyet a központi elnökség hívott össze. Az elnökség felkéri azokat a szentesi polgárokat, akik ezekre a gyűlésekre el akarnak menni, vasárnap reggel 6 órakor jelenjenek meg az első 48-as kör helyiségében, ahonnan az indulás történni fog. Azok, akik kocsival jönnek, szombaton estig jelentsék meg elhatározásukat Szalay István köri pénztárnoknál.

— **Figyelmeztetés.** Figyelmeztetjük azokat a polgártársainkat, akik a Csongrád megyei Ellenzéki Egyesület alakulási költségeihez hozzájárulni szándékoznak, hogy az első negyvennyolcas körben a nyugtakönyvbe történő bejegyzés mellett bármelyik párttag felveszi az adományokat és arról nyugtat ad. Figyelmeztetjük továbbá azokat, akik már régebben fizettek valamely összeget, hogy ezzel a fizetéssel még nem tagjai az egyesületnek hanem csak akkor lépnek be a rendes tagok sorába, ha vagy az első vagy a második 48-as körben kitett aláírási ívet aláírják. Ennélfogva felkérjük polgártársainkat, hogy vasárnap délelőtt vagy délután a körben okvetlenül jelenjenek meg és az iverket írják alá, hogy az alakulás minél hamarabb megtörténjen és az egyesület megkezdhesse működését.

— **Bűnvizsgálat Dr. Schlesinger ügyvéd ellen.** Azon feljelentések közül melyeket többen adtak be a szegedi kir. törvényszéknél Dr. Schlesinger Károly ellen azért, mert a behajtott pénzüket elcsikkasztotta, már három megérkezett a szentesi kir. járásbírószághoz, hogy az előzetes vizsgálat megejtessék. Egyben megkerestett Szentes város rendőrkapitányi hivatala

is, hogy ezen jeles ügyvéd erkölcsi magaviseletéről és vagyoni viszonyairól szóló bizonyítványt mielőbb küldje meg a büntető bírósághoz. Dr. Schlesinger Károly már tárgyalást is folytatott a napokban Reininger Jakab szegedi ügyvéddel, kit táviratilag hívott Szentesre, hogy védelmét vállalja el. Reininger ügyvéd, aki a feljelentéseket a legnagyobb gondnal átanulmányozta, a legkémetesebben tudtára adta Dr. Schlesingernek, hogy a feyháztól senki lstenfia megmenteni nem lesz képes. Ezt mi Schlesingerrel együtt tudjuk Reininger nélkül is.

— **Jászai Mari Szentesen.** Jászai Mari a nemzeti színház nagy művésznője, Somogyi B. Carola a würzburgi opera v. első drámai primadonnája és Somogyi Mór zongoraművész és konzervatóriumi igazgató a városi színházteremben — f. hó 19-én, este 8 órakor — hangversenyt rendeznek. A tiszta jövedelem a három helybeli jótékony növegyelet javára lesz fordítva.

— **Tűz a külhatárban.** Tóth Lászlóné veresgyházi tanyaépületének nadtejeje f. hó 12-én este 10 óra tájban kigyuladt és a lángok martaléka lett. A tűz keletkezésének okát a megtartott rendőri vizsgálat kideríteni nem volt képes. Az épület különben biztosítva volt és így nagyobb kára nem lett a tulajdonosnak.

— **Dr. Schlesinger ügye az úri kaszinóban.** A helybeli kaszinó választmánya a napokban foglalkozott Dr. Schlesinger Károly ügyvéd sikkasztási ügyével. Az ügy úgy került szónyegre, hogy több kaszinói tag megbotránkozott azon, hogy Schlesinger ügyvéd, a ki tagja a kaszinónak, semmiféle elégtételt nem vett magának azon kifejezéseket, a melyekkel elég találón van a Szentesi Lapban jellemezve. Ezek a kifejezések a következők: *tolaj, rabló, csaló, sikkasztó fiskális* stb. A tagok egyrésze azt óhajította, hogy Schlesinger zárasse ki a kaszinói tagok sorából, ha elégtételt nem vesz. A választmány azonban nem teljesítette a tagok kívánságát, hanem továbbra is meghagyta Dr. Schlesinger Károlyt a tagok között. Az indokolásban azt mondja a választmány, hogy Dr. Schlesinger Károly nem kérhet a Szentesi Lap szerkesztőségétől elégtételt, mert *olyan ember, a ki jogosan van csalással, sikkasztással vádolva, ilyen kivánságokkal nem lephet senkivel szemben.* A kaszinó különben részvételt van Schlesinger Károly sorsa iránt. Nagyon fájjalja, hogy több rendbeli csalási és sikkasztási miatt feyháza itéli a büntető bíróság. Eddig Schlesinger volt mintaképük a kaszinói tagoknak, akit úgy tekintenek most is, mint a becületesség és jellemesség példányképét. Mint halljuk, a kaszinói tagok majdnem mindnyájan tanórát akar-nak venni Schlesingertől, hogy míg a feyházba be nem kerül, olyan becületessékké és tisztességeské képezze ki őket, amilyen ő maga.

— **Vizsgák.** A róm kath. egyház által fentartott iskolákban a vizsgák f. hó 20-án kezdődnek és tart 28-ig. A vizsgák mindenkor délelőtt 8 órakor és d. u. 2 órakor kezdődnek.

— **Botrány egy temetésen.** Csinos kis botrányra adott okot a napokban Joó Károly református kántor egyik temetésen. Hogy nagyobb zűrzavar nem történt az nem a kántor úr érdeme volt, hanem a közönségé, a ki eléggé meg tudta őrizni higgadságot Joó Károly kántor basáskodó eljárásával szemben. — Ez eszt a következő. Hétfőn délután 4 órakor temették Bán Jánosné Fülöp Erzsébetet II. tized 762. szám alatt lakosnót és pedig utolsó kívánságához képest zene-szóval. — Mikor a halotti menet a háztól kiindult Joó Károly kántor imigy szállott egyik kereszt utcánál: no itt kimegyünk a város szélére, hadd *mulassanak* már a kórsósok. Ezt a kijelentést többen hallották és figyelmeztették is erre a halott hozzátartozóit. A rokonok kérelmi kezdték a kántort, hogy hadd menjenek a városban a mig lehet, mert ott jó gyalogút van, míg a városban kívül árkon-bokron kellene a gyászmenetnek keresztül haladni. — De a kántor hajthatatlan maradt és a pappal együtt meg a muzsikákkal, a kikre ráparancsolt, hogy ő vele menjenek, a város vége felé vette útját, ellenben a halottat vivő

